

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap belső tartalma részét illeti közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitlertéri cikkeket, írt, ízezendők.

Nyitlertéri cikkek soronként 10 krért közölhetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Belföldi ár: 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas galmon 1 sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. jezar. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak. Ezenkívül minden beiglatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Ezer éves ünnepély.

Midőn tíz év előtt komolyan szóba jött, hogy Magyarország ezeréves fennállása illően megünnepeltessék a nemzet által, a közönség lelkesedéssel fogta fel az eszmét s a kormány sietett, hogy az intézkedéseket megtehesse, ezen ünnepélynek az egész nemzet által történendő megütlésére.

Az első kérdés, melyre nézve tisztába kellett jönni, természetesen az volt, hogy az időpont meghatározassék, melyben Magyarország milleniuma betelik. A közvélemény megszokta ugyan az Anonymus által fentartott legendát, hogy Árpád 889-ben jött a hét vezérrel s a magyar néppel a munkácsi szoroson át a mostani Magyarországra, de a tudósok csakhamar kisütötték, hogy ez nem egyezik meg az egykorú német krónikások és byzanci írók tanuságával. A kormány tehát az akadémiához fordult, határozza az meg oly hitesen, a mint csak lehet, a honfoglalás évét, mert utóvégre mégis csak azt ünnepelheti meg a nemzet, nem pedig a magyar nép első megjelenését a Kárpátokon innen azon vérszerződést, melyhez mindenki annál inkább ragaszkodik, minél nehezebb azt mint történelmi tényt bebizonyítani.

Az akadémia ezen kérdés megoldását történelmi osztályára bízta s a tudósok szétágazó nézetei végre abban pontosultak össze, hogy a honfoglalás nem történt meg egyszerre, hanem csak lassan-lassan terjedett, sőt csak annyit mondhatunk némi biztonsággal, hogy a magyarok a IX-ik század utolsó

éveiben, körülbelül 895-ben foglalták el a dunántúli részeket is.

A törvényhozás ezen szakvélemény alapján 1895-re állapította meg Magyarország milleniumának, vagyis a honfoglalásnak ünnepélyes megütlését. Ekkor kívánta a magyar nemzet ezerévi munkáját a művelt nemzeteknek bemutatni.

Természetes, hogy ezen alkalomra nem hiányoztak a czifránál czifrább fantasztikus tervek, légvárak és ködképek, de azok is, a kik józan prózai módon fogták fel a milleniumot s a kivihetnél többet nem kívántak, még is azt óhajtották, hogy az ünnepélyre meghívott vendégeink olyat lássanak nálunk, a mi bizonyosságul szolgál, hogy a magyar nemzet s a magyar állam már az európai kultúra színvonalára emelkedett és joggal tart igényt a földmívelés, az ipar, a művészet, az irodalom, a tudomány s általános civilizáció tekintetében a szomszéd nemzetek és államok elismerő tiszteletére.

Nemcsak becsületes iparkodást, de befejezett tényeket is szeretnénk bemutatni, nemcsak deficit nélküli költségvetést és aranylábbon rendezett valutát, de oly fővárost is, mely megfelel páratlan szépségű fekvésének s Európa városai közt előkelő helyet foglal el az első közt, erre azonban nem tudtuk felhasználni a meglevő időt; a pompás körutnak s mellék utcáinak nincs még sem egészséges ivóvíze sem egészséges levegője. A végleges vízvezeték, mint Wagner homunkulusza Göthe Fauztjában, nem tud megszületni, a csatornázás meg van ugyan kezdve, de nem lesz három évre befejezve, az áruclarnokok sem lehetnek

készek, sem a negyedik s ötödik Dunahid, sem az óriási országház lent a Dunaparton, sem a királyi palota fent a budai várhegyen. Az országnak van ugyan gyönyörű képtára, van muzeuma, melyre büszke lehet, de nincsenek meg a szükséges helyiségek, melyekben a nemzet kincsei úgy felállíthatnának, a mint nevezetességek megkövetelhetné; nincs képtárpalotánk, nincs természetrajzi muzeum-épületünk, sőt könyvtárainak sincsenek oly olvasó-termei, minőklőz a tudomány után vágyó közönség Amerikában, Londonban, Párisban, Berlinben hozzá szokott. Mindenütt csak tervek, épülfélben levő közmunkák, még a bazilika sem készül el teljesen s az új épület óriási rongyos foltként elékteleníti a legszebb városrészt.

Ily körülmények közt, hol az idegen minden lépésnél befejezetlen munkába botlik, a kiállításra kell felteüünk a fősulyt a millenium megünnepelésénél. Baross Gábornak ez volt egyik kedvencz eszméje, de erre nézve sem kedvezők a viszonyok. Ott lesznek még élénk emlékezetben a chicagói világkiállítás mesés csodái s kiállításunk, ha ezt csakugyan 1895-re tesszük, nem fogja kiállhatni az összehasonlítást az Antwerpenivel, mely ugyanakkor nyílik meg s a versenyben biztosan győz.

Iparosaink, a kik a haza dicsőségére szívesen hoznak áldozatot, azt találják mindnyáján, hogy két év nem elégséges az előmunkálatokra s nagyra vennék, ha a millenium-kiállítás legalább is egy évvel elhalasztatnék, annál is inkább, miután 1896-ra nincs sehol kiállítás tervezve s a nagy épít-

A „Székelyföld“ tárczája.

Elmélkedések.

(Felolvasatott a kézdivásárhelyi jótékony nőegylet december 10-iki filitertestélyén.)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ha egy modern felolvasást valamely élőállathoz akarunk hasonlítani: bátran kimondhatjuk, hogy az éppen olyan, mint egy szarvasbogar: fele szarv és fele test. A felolvasásnak is csak fele test, a másik fele, t. i. a bevezetés a szarvakat képviseli, melyekkel a többiek között csipni lehet.

Mint hogy egy becsületes felolvasásnak nyolcz ilyen papir darabra kell terjednie, miket közönségesen kutyanyelvecskének szoktunk nevezni, nekem is jogom van négy kis oldalon az eszmék birodalmában elkalandozni, hogy felolvasásom tárgyát megtaláljam. Különbén a hosszú bevezetéssel élő felolvasók mentsegére szolgálhat, hogy a felolvasók királya Mikszáth Kálmán koszorus íronk szentesítette ezt a szokást, ki nem régiben Szegedében felolvasást tartván, akkora bevezetést írt hozzá, mely nagyobb volt mint maga a felolvasás teste s olyan kedves volt, hogy csupa öröm volt olvasni.

Tehát elmélkedjünk.

Egy alkalommal legénykoromban egy hölgnél valami igen finom testét ettem. Természetesen abban a boldog időben történt, midőn még hölgyek társaságában kavát ittam, süteményt ettem, táncoltam s más ember leányának s feleségének udvaroltam. X. asszony testtája annyira meg-

nyerte tetszésemet, hogy megkértem írni le nekem. Engem az a titkos gondolat táplált, hogy a recipével örömet fogok szerezni egy másik hölgynek. És ezen gondolatomat az én háziasszonyom kitalálta. Megjegyzem, hogy X. asszonynak jobb konyhája, de Y. kisasszonynak szebb szemei voltak. X. asszony leírta a tészta készítés módját s átadta nekem, én meg átadám az én hölgyemnek. Három nap múlva látogatást tettem nála s ömögiesen rám támadva ily szavakkal fogadott:

— Itt van az étele! Jöjjen egye meg!

S ezzel előmbé hozott egy darab valamit, mely olyanformán nézett ki, mint egy darab szalonna.

Azonnal tisztában voltam a dologgal, hogy az X. asszony csupa irigységből rosszul írta le a tészta készitési módját, hogy a második hölgyet bosszantsa.

És én ezt a kenyér vagyis helyesebben süteményirigységet más alakokban sokszor tapasztaltam hölgyeinknél. Női gyengeség, hogy egy hölgy sem akarja, hogy azt a másik tudja, a mit ő tud, s hogy másnak is legyen olyan valamije, mi neki van.

Mi férfiak nem vagyunk ilyenek. Mi szívesen elmondjuk, a mit tudunk, még akkor is, ha nem kérdezőnek.

Engem sem kérdezett senki s mégis elmondom, hogy miképen gyurjuk meg mi férfiak a felolvasást, mit adunk hozzá s miképen süssük ki, ne hogy sületlen maradjon s miképen találjuk fel, hogy az tetszetős legyen. És ezt a fontos titkot első sorban a jótékony nőegylet iránt való szere-

teből teszem, hogy a felolvasás gyártásának mesterségét mindenki megismerve — a nőegylet ne legyen kénytelen többé ilyen magamforma kimustrált felolvasóval foglalkoznia.

Tehát a legelején kezdve a dolgot, egy felolvasáshoz kell első sorban két iv fehér papir, melyből az ember nyolcz ilyen kutyanyelvecskét vág. Ezeket a papirdarabkákat az ember megszámozza s aztán a legelső oldal legfetejére oda írja a szokásos megzólítást: „Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Erre két napig pihenhet, mert hát megnyugtatta az a gondolat, hogy a felolvasás már folyamatban van. A mi pedig elkezdődött, annak végének is kell lenni.

Harmadik napon komolyan hozzákezd az úgynevezett bevezetéshez, elmondván, hogy ő miképpen került ide, szellemeskedik, szerénykedik stb. Erre ismét jön két napi pihenés.

Hatodik napon végre az embernek akad egy jó ötlete, melylyel a felolvasást be lehet végezni, hogy az csattanós legyen.

A többi aztán mellékes dolog, mert a bevezetés és befejezés közé akármit be lehet írni, mert hát az mégis csak felolvasás marad. A tündöklő csillogokkal garnírozott fenséges égbolttól, le a poklok fenekéig, a kedves illatu virágtól a tenger mélyében uszkáló szörnyetegig, az édes szerelemtől a sarga irigységig minden tárgyról, minden érzelmről lehet felolvasást tartani. Szóval mindenről lehet írni s mindenről lehet nem írni s csupán egyet nem szabad kihagyni: a nőt, mert

kezesek még sem volnának oly kezdetlesek, mint 1895-ben lesznek.

A milleniumnak egy évvel való elhasztása aligha elkerülhető, de mindenesetre megérdemli a komoly megbeszélést.

Pulszky Ferencz.

Királyi kéziratok. A hivatalos lap vasárnapi száma a következő királyi kéziratokat közli:

Ő Felsége gróf Zichy József Pozsony vármegye és Pozsony sz. kir. város főispánját, Trencsénvármegyében ideiglenesen viselt főispáni állásától legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Ő Felsége f. évi november hó 28-án kelt legfelsőbb elhatározásával: Szalavszky Gyula belügyminiszteri államtitkárt — ezen állásától saját kérelmére történt felmentése mellett — Trencsén vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán: Szalavszky Gyula belügyminiszteri államtitkárnak, a közpályán nevezetesen pedig államtitkári minőségben tett szolgálatai elismerésül, Szent-István rendem kiskeresztjét díjazom adományozom. Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 28-án. Ferencz József, s. k. Gróf Tisza Lajos, s. k.

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére: gróf Andrássy Gyula országgyűlési képviselőt, belügyminiszteri államtitkárrá kinevelem. Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 28-án. Ferencz József, s. k. Hieronymi Károly s. k.

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére Ivánkovics János szegedi esperesplebános és címzetes apátot, miniszteri osztálytanácsossá kinevezem. Kelt Bécsben, 1892. évi december hó 6-án. Ferencz József, s. k. Gróf Csáki Albin, s. k.

A miniszterelnök bécsi utja. A „B. C.” Bécsből illetékes oldalról nyert értesülés alapján a következőket jelenti: Wekerle miniszterelnök decz. 10-én délelőtt több órán át tanácskozott Steinbach dr. pénzügyminiszterrel, s. aztán meglátogatta Szögyény-Marich László berlini nagykövetet. Délután 1 órakor ő felsége a király fogadta a miniszterelnököt öt negyed óráig tartott kihallgatáson. A délután folyamán még Kálnoky gróf közös külügyminiszterrel érkezett Wekerle miniszterelnök, este pedig folytatta tanácskozásait Steinbach dr. pénzügyminiszterrel. A két pénzügyminiszter közt létrejött megállapodás értelmében folyó hó 15-én úgy Magyarországon, mint

Ausztriában a koronaértékre vonatkozó igen fontos miniszteri rendeletek fognak közzététetni, melyek azonnal hivatalosan közöltetnek majd az osztrák-magyar bank igazgatóságával, a tőzsdei kamarákkal és a kereskedelmi kamarákkal. A legfontosabb rendelet a magánosok részére való aranypénzveretés módozatait tárgyalja. Egy másik rendelettel az összes állami közpénztáraknak meghagyják, hogy 1893. január 1-től a magyar és osztrák 20 koronásokat 10 frt értékben elfogadják; eddig t. i. a közpénztárak erre nem voltak kötelezve. Az osztrák törvényhozás elé legközelebb törvényjavaslatot terjesztenek a 2 frtosok és fél frtosok bevonásáról. A magyar kormány e tekintetben csak rendeleti úton kell intézkednie. A két pénzügyminiszter megegyezett abban, hogy az osztrák értékű ezüstpénzeket, melyek legnagyobb része az osztrák-magyar banknál hever, kizárólag az osztrák-készletekből veendő bankjegyekkel fogják beváltani. Elhatározta továbbá a két pénzügyminiszter, hogy a jövő év folyamán veretendő 80 millió ezüst koronát 40 millió 1 frtos államjegyet és a 12 millió frtot kitevő nikkelt érmekeket, melyek a jövő évben kerülnek forgalomba, a 20 krosok bevonására használják fel, úgy, hogy a 10 krosok az 1894. év elejéig még forgalomban maradnak. Mindezen cseréyleletekben a magyar állam 30 százalékos erejéig részes. — Wekerle miniszterelnök, a ki későn este még Kálnoky gróf közös külügyminiszter látogatását fogadta, 11-én reggel utazott vissza Budapestre.

A belügyminisztérium második államtitkára. Politikai körökben nagy örömmel és rokonszenvvel fogadták azt a hírt, hogy a belügyminisztérium második államtitkárává báró Jósika Samu országgyűlési képviselő fog kineveztetni. A szabadelvű párt helyiségeiben f. hó 9-én este sokan gratuláltak a kinevezéshez Jósika bárónak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

December 9-én két nevezetes, elvi jelentőségű dolog történt a képviselőházban. Mind a kettő jellemző fénnyel vet Wekerlére, a ki a parlamenti munka kedvéért minden észszerű indítványt kész elfogadni és viszont konzultációs módorával a készült ö vizslatokat azonnal el tudja nyomni.

Az egyik volt az osztályok kérdése. A ház mind g megalakítja sorsolási útján az osztályokat, de működését sohasem vették igénybe, hanem egyes-ben a bizottságokhoz utasították a törvényjavaslatokat. Az ellenzék régóta mormog e miatt és van is rá oka, mert míg a bizottságokban, melyeket kandidáció útján korlátozott számmal va-

lasztanak, túlnyomó a kormánypártiak száma, addig az osztályokat, melyekben valamennyi képviselő benn van, a sorsolás véletlene állítja össze s egyikben másikkban az ellenzék van többségben. Ugron Gábor szóba hozta az osztályok mellőztetésének kérdését és Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a fontosabb reformjavaslatoknak az osztályokhoz való utasítását nem ellenzi, sőt helyesli, mert a dolgoknak az osztályokban való megvitatása talán a ház tárgyalásainak színvonalát is emelni fogja.

E kijelentést a ház általános helyesléssel fogadta, valamint azt is, hogy a kisebb javaslatok, melyekhez elvi álláspontok nem fűződnek, ne küldessenek az osztályokhoz, minthogy ezek csak szükségtelenül késleltetné azok elintézését.

Az osztályok tehát annyi idő után ismét régi rangjukba helyeztetek vissza s azok, a kik minden pártot forognak, hogy nem kerülhetnek be a bizottságba, karpótlást lelhetnek az osztályokban.

A másik érdekes kérdés az volt: köteles-e az új kormány a régi, visszalépett kormányhoz intézett interpellációkra válaszolni.

Remete Géza vetette fel a dolgot (a vak tyúk is talál néha szemet), panaszkodva, hogy a miniszterek nem válaszolnak az interpellációkra a kitűzött idő alatt. Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy az új kormány tagjai csak oly régi interpellációkra fognak felelni, melyek előttek ismételtettek.

Horánszky alkotmányjogi szempontból azt erősítette, hogy az új kormánynak minden körülmények közt válaszolnia kell a régi interpellációkra.

Mások is ezt vették az ellenzéken. Egy kis alkotmányjogi zivatar volt felvonuloban, ennek azonban Wekerle miniszterelnök elejét vette egy ötlettel. Ugymond:

— Mit tenne Horánszky képviselő ur, ha a megszabott harmincz nap alatt ő váltana fel a miniszteri székben azt, a kihez interpellációt intézett? Válaszolna ömagának?

Nagy derűltég hullámzott át a házon. A petrezselymet oly régen aruló nemzeti pártunk pedig annyira hízelt az a válasz, hogy a vta egyszerre abba maradt. Igaz is, mit tenne akkor a szegény Horánszky?

A ház megválasztotta a bizottságokat is, valamint két tagot a bíráló bizottságokba is. Parlamenti pikantéri számba ment, hogy Azul Béla bárót — az összeferhetlenség bizottságba választották be.

Meghívó.

A háromszékmegyei „Erzsébet” árva-leány nevelő-intézet folyó évi rendes közgyűlése deczember hó 18-án d. n. 1 órakor K. Vásár: elyen az árvaháznál fog megtartani, hová az alapító és rendes tagok s baratai a nemes ügynek bizalommal meghívattak s egyuttal kérjük ezenkívül külön meghívót nem várni.

e nélkül olyan léssen a felolvasás, mint az én holgyem által leirt tészta, izetlen, szalonnás.

Ha az ember tisztában van magával, hetedik napon a bevezetés és befejezés között maradt üres papírlapokat tele írja fekete betűkkel.

A világ megteremtéséhez hat nap kellett, egy felolvasás meggyűréséhez egygyel több.

Igy készül el tisztelt hölgyeim a felolvasás. Egész könnyű, bárki megpróbálhatja.

Mikor aztán a nyolcz kutyanyelveoske tele van írva, az ember megtanulja saját írását folyékonyan olvasni, mert hát más dolog, ha az ember otthon nyugodtan olvas valamit s más dolog, ha annyi rágógő nő szem sugára alatt olvas. Meleg hely ez tisztelt hölgyeim s egy betű helyett az ember gyakran kettőt lát s különösen olyan ember, ki a sok női szemtől már elszokott.

Mikor aztán eljön a nagy nap, vagyis helyesebben mondva a nagy est, midőn az embernek fel kell találnia, mit egy héten át sütött, főzött, egyforma nyugodt léptekkel haladunk az asztal felé, leülünk, kettőt-hármat köhintünk — mert a köhögés ép olyan szükséges a bevezetéshez, mint akár a tisztelt hölgyeim és uraim s aztán lassu ünnepies hangon rákzedünk.

A felolvasás lehet jó vagy rossz, szellemes, vagy unalmas, de az eredmény mindig ugyanaz: kevés figyelemmel részesül, mert hát uram isten így karácsony előtt, hogyne jutna eszébe X. asszonynak, hogy neki még egy csepp szolgálója sincs az ujjára. Ezt azt hiszem mulhatlanul közölnie kell szomszédjával s sokkal fontosabb dolog is, mint egy bölcselkedő felolvasás végig hallgatása. Nem kevésbé fontos beszélgetési témát képez azon sajnálatos körülmény is, hogy az Y. asszony sertése csupa 24 liter zsirt adott, pedig 40-et várt volna tőle.

Egy másik csoportban a legújabb hírek tár-

gyaltanak nagy élénkséggel, míg az ifjuság a jövő farsang kilatásait beszeli meg.

E-közben a felolvasó szaval, érzeleg, ömleng és kiabál, hogy a helybeli újság jövő számában kiirandó megérdemelt tetszést tényleg kiérdemelje, de minthában: minálunk a felolvasás csak arra való, hogy a műsor egy számát kitöltse s a helybeli új-ság egy számára tárczát adjon. És így vagyunk a műsor többi pontjával is. A mint e felett elmélkedem, eszembe jut az az élelmes zsidó, ki a mult országos vásáron mindent ingyen kínált s csupán a bicskát fizettette meg. A tisztelt négyelet is ilyenformán tesz. A négyelet egy fillérestőlre ad a közönségnek fűtést világítást s ez még kevés; egy felolvasást, s ez még kevés! ad egy szavaltot s ez még kevés, ad éneket s ez még kevés, ad hajnalig tartó táncot. Tehát kapunk fűtést, világítást, felolvasást ingyen, szavaltot ingyen, éneket ingyen s mit fizetünk meg u. és h. avval a 30 kr belépti díjjal? csupán a táncot.

A tánc és csupán a tánc az uraim és hölgyeim, mely mindig egyformán érdekes, s melyért közönségünk mindig érdeklődni tud. Azért tehát nem érdemes, hogy a műsor működő személyei magukat törjék, mert ugvis minden szereplőt azon nem nagyon hízelgő óhaját kísér ezen asztalhoz: „bár csak rövid lenne!”

Ámde csak most veszem észre, hogy már az 5-ik kutyá nyelvecskénél vagyok. Az én szarvas bogarunkban a szarva már készen van s azt hiszem nem csipett meg senkit.

Illendőség lenne valami okosat is már mondani, mert bizony nem járja, hogy csupa bevezetéssel traktáljam önöket. Epen mintha egy nagy lakomán csupa leves éltet adnának az embernek. De hát miről is beszéljek?!

Azon négy év alatt, mióta ezen asztalnál nem

ültem, annyi eszme halmozódott fel bennem, hogy igazan nehéz köztük válogatni.

Talán jó volna a koleráról valamit írni. Ez még most is aktuális. Elmondhatnám például, hogy ismerem itt Kézdí-Vásárhelyt egy igen kedves holgyet, ki annyira félt a kolerától, hogy midőn Budapestre egy divatlapot kapott, előbb lugban kifőzette, nehogy egy odatévedt kómmabacillus élve maradjon. Természetesen ezen lehető legalkalmasab deczfioziálás alatt a szép női figurák úgy öszezefutottak, hogy azokból megtudni többé nem lehetett, hogy mi a legutolsó divat. Elmondhatnám az az szerfelett komikus históriát is, melyet egy Hanburgból küldött kávé-cukor árjegyzék egy uron előidézett. De ezen következményeiben igen tragikus eset nem épén alkalmas felolvasásra.

Keressünk tehát más témát!

Lehetne írni a difteritiszről is, a gyermekek és tánczvigalmak ezen réméről, mely a mamákat az apró csemeték beteg ágyához láncozja, elvonja a társas mulatságoktól. De ez igen szomorú tárgy. Beszéljünk egyébről.

Talán lehetne beszélni a politikáról. Én azt hiszem, hogy mióta az ország egyik legszebb embere lett miniszterelnök, a hölgyeket is jobban érdekli a politika. A hölgyek különben — köztünk legyen mondva — úgy a politikában, mint a családi életben rendesen ellenzéknek képeznek. Ez így volt eddig, de másképen léssen ezután.

Egy fontos kormánytítkot kell ugyanis elárulnom. A jövő választások alkalmával szép miniszterelnökönk beutazza az egész országot és ezzel az egész ellenzék megszűnik létezni, mert az kétséget sem szenved, hogy minden hölgy sietni fog a szép miniszter zászlója alá s aztán melyik férj uram merne ellenzéki lenni, ha a hölgyek egy szívvel-lélekkel a kormányt támogatják. A poli-

Főbb tárgyai a gyűlésnek:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári, igazgatói, vagyonkezelő bizottsági, pénztárnoki, isk.-széki jelentések az intézet anyagi és szellemi működéséről.
3. Költségvetés előterjesztése.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése és annak jövő évre való kinevezése.
5. Az évi segélyezések bejelentése.
6. A felveendő árvák létszámának meghatározása.
7. Folyó ügyek.
8. Indítványok.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1892. decz. hó 12-én.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Erdélyi Károly,
titkár.

Meghívó.

A kézdívásárhelyi szegény munkáértelen öregek „Stephanie” menedékházának folyó évi rendes közgyűlése Kézdi-Vásárhelyt, az árvaháznál december hó 13-án d. u. 1 órakor fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat, valamint az érdeklődő ügybarátokat bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitó-beszéd.
2. Titkári, vagyonkezelő bizottsági, pénztárnoki és leltározó bizottsági jelentések.
3. Számvizsgáló bizottság előterjesztése és annak a jövő évre való kinevezése.
4. A jövő évi költség-előirányzat megállapítása.
5. Folyó ügyek.
6. Indítványok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1892. decz. hó 12-én.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Erdélyi Károly,
titkár.

Meghívó

a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának 1892. évi december hó 19-én (hétfő) d. u. 3 órakor saját helyiségében tartandó teljes ülésére.

Tárgysorozat:

- I. Elnöki közlések.
- II. (2141.) A nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur leirata az új vasúti üzleti szabályzat tárgyában.
- III. (3198.) Ugyanazon miniszter ur leirata a vasárnapi munkaszünet tárgyában. (Az ipar-osztály véleményével.)
- IV. (3050.) A nagyméltósági igazságügyminiszter ur leirata a csődtörvény módosításáról szóló törvényjavaslatok tárgyában való vélemény adás iránt.
- V. (2918.) A nagyvárad kereskedelemi és iparkamara átirata a munkás-mozgalmak tárgyában. (Az ipar-osztály véleményével.)

tikai pártoskodás napjai meg vannak számlálva. Erről tehát nem érdemes beszélni.

Beszélhetnék — mint felolvasó társaim — a nőkről is. Ez tisztelt hallgatóim a leghálásabb és legszersimud a leghálátlanabb téma. Hálás, mert sokat lehet róluk beszélni, s hálátlan, mert semmi bizonyosat nem lehet mondani. Nőket tisztelni, szeretni, csodálni vagy gyűlölni lehet, de ismerni nem. Több évtized tapasztalatait egyetlen pillanat rombadönti. Ugy vagyunk a nőkkel, mint az ég csillagaival, életünkön keresztül minden nap látjuk, érezzük a belőlük kisugárzó fényt és meleget, de nem tudjuk, hogy mi rejlik bennük. Vagy hogy egy más hasonlattal éljek, a nőkre nagyon lehet alkalmazni egy szellemes írónk ezen mondását: legtöbb nő olyan mint a kő, ha a betűkkel írott könyv, sok szép dolog lehet benne megírva s kár, hogy nem tudjuk olvasni. Szóval, a nő egy talány s én pedig nem azért vagyok itt, hogy talányokat fejtegetsek. Tehát a nőkről is le kell mondanom, vagyis világosan ki fejezve ki magamat, tovább kell mennem egy házal.

Társadalmi bajaink, szerelem, apró pletykák, pikáns történetek mindmegannyi anyagot kínálnak a feldolgozásra, de tudja Isten egyik sem tetszik. Érzem, hogy valami egyébbel tartozom önmagunknak.

Megvan! Egy természettudományi kérdéstről értekezem. Saját magam törtéjével bizonyíthatom be, hogy a föld csakugyan kerek, mert hát én ezelőtt négy évvel — miután én és a nőgyűlés egymást kölcsönösen elcsaptunk vala — ezen felolvasó asztaltól elindultam, mentem mendegéltem s négy év múlva ismét visszatértem ide. Hát kérdés én, lehetséges volna az, ha a föld nem volna kerek. Nem biz'a!

Négy évi utazgatásom közben különben nem

VI. (3028.) A beszercezbányai kamara átirata a fogyasztó szövetségek korlátozása tárgyában. (A kereskedelmi osztály véleményével.)

VII. 3207.) A kolozsvári kamara átirata az 1895-iki budapesti országos kiállítás tárgyában. (Az ipar-osztály véleményével.)

VIII. Jelentés a kamara ügyforgalmáról.

Maros-Vásárhelyt, 1892. december 7-én.

Tauszik B. Hugó,
elnök.

Különfélék.

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Magyar Károly kézdívásárhelyi m. kir. törvényszéki írnokot a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróshoz segédtelevizetve nevezte ki.

— Differitiz. December 4-től fogva 5 újabb eset fordult elő. Ezek közül meghalt 1, meggyógyult 2, gyógykezelés alatt van 2. November 10-től kezdve összesen 14 eset volt, ezek közül meghalt 5, meggyógyult 7, gyógykezelés alatt maradt 2.

— A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet özv. Cseray Jánosné egyetemi elnök elnöklete alatt mult szombatnó fillérestélyt rendezett, melynek sikeréről mi sem beszél oly fényesen, mint azon körülmény, hogy soha fillérestélynek nem volt akkora jövedelme (110 frt) és soha a kézdívásárhelyi báli-teremben ennyi nép nem volt együtt. Az a tolongás s az az iszonyú hőszög ismét eszünkbe juttatta azt a gondolatot, vajha nagyobb termünk volna. A műsor első pontját Dobay János felolvasása képezte, mely mai számunk tárczájában olvasható. Ezután Erdélyi Károly ur pompás monologja következett, mely mindvégig derűltéggel tartotta a közönséget. A monolog igen szellemes s az előadás művészi volt s a hallgatóság nem is volt fukar tetszésének nyilvánításában. Nagy Imre zagoni tanító ur dalokat énekelt zenekísérettel. A közönség e szép hangú énekért többször megújrázta, ki nem volt fukar s egymás után ontotta tudásának tárházából a szebbnél-szebb dalokat. Ezután Szerváczius Lenke kisasszony szavalt hatáson. Igen érdekes pontja volt a műsornak a zagoni dalkör éneke. Ez a 6 tagból álló dalkör annyi szép hangot egyesít magában, s e hangok oly pompás harmoniát alkotnak, hogy igazán megérdemli azt a jó hirt, melynek e megyében örvend. Ma esti szereplése is brillians volt s szünni nem akaró tapsokban részesült. A mai est sikere a nagyérdemű elnökön kívül Török Bálintné, Papp Adolfné, Nagy Ferenczné, Keller Gézané háziasszonyokat és Gyulai Elek, Bartók Károly, Kovács János, Benkő Lajos házi urakat dicséri. Műsor után kedélyes tánczvigalom volt. A nőegylet ezzel befejezte idei fillérestélyei sorozatát.

— Az 1895-iki kiállítás országos bizottságának névsorát a hivatalos lap közli. Erdélyiek között: gróf Bánffy György főrendiházi tag, Hegedűs Sándor orsz. képviselő, Sigmund Dezső orsz. képviselő és Thuróczi Adolf miniszteri osztálytanácsos, a széki köznevelődési egylet elnöke.

csak arról szereztem meggyőződést, hogy a földünknek mulhatatlanul kereknek kell lennie, hanem arról is, hogy nem jó a nőkkal kikötni. Egy nő is félelmes ha haragszik, de sok haragos nő, az már kész veszedelem. Ha azt a sok villámot, mely négy év alatt a hölgy szemekből rám cikázott, össze lehetne gyűjteni, bizony egy kisebb szerű mozdonyt elhajtana s ezen felül még a várost is ki lehetne vele világítani. Milyen szép lenne: villamos vasut s villamos világítás, a jótékony nőegylet kegyelméből. Ezer szerencse, hogy nem minden villam talál s így én ép bölrel ismét vagyok, megavulja s megvénülve ott kezdem, a hol elhagytam. Azért tisztelt hölgyeim emlékeinket, — ha úgy tetszik — dugjuk vissza a feledés zsákjába, kössük be nem csak a zsák, hanem saját magunk száját is és legyen közöttünk szent a barátság! Sokkal hasznosabb felolvasni, mint egymásra ráolvasni.

Hölgyekkel hadi lábón állni fiatalabb korban, nem éppen hálátalan dolog, mert borura jön a derű s minden háborúnak békesség a vége s a békéltetések nem épen szokatlan terhesek lenni s bármilyik fél fizesse is a hadi sarcozt, az a másiknak csak kellemes szokott lenni, de öszülő fűrtökkel nem fizeti ki magát a hölgyekkel való hadakozás.

Fiatalkorban úgy vagyunk a nőkkal, mint a méhesgazda az ő méheivel: a mézért eltűnjük a fulánkat, de az én koromban szívesen lemond az ember a mézről is, csak hogy a fulánkokat elkerülje.

En ezenel leteszem a kritikai kalamust, mely annyi kalamitásnak lett okozója s ha valamit akarok a nőgyűletről írni a béke angyalának szárnyaiból tépek ki egy tollat s azzal írom meg.

Addig is — ha úgy tetszik — béke velünk!

— Főispán az iskolában. Marostordavármegye és Maros-Vásárhely sz. kir. város köztisztviselő- és szeretetben álló főispánja, báró Kemény Kálmán e hó 10-én délelőtt 9 órakor titkára kíséretében meglátogatta a marosvásárhelyi ev. ref. elemi és felsőbb leány iskolát, melynek tantermeiben épen épen javában folyt a tanítás. Kiváló érdeklődéssel szemlélte a tantermek csinos és modern berendezését, a gazdag tanszergyűjteményt, az egyes osztályokban mikénti beosztásáról is kért felvilágosítást. Miután mindent megtekintett, az intézet igazgatójánál is látogatást tett, hol a látottak és tapasztaltak felett úgy az iskolaszéki elnöknek, mint Pallós Albert igazgatónak is elismerését és meglegedését fejezte ki.

— A marosvásárhelyi ev. ref. egyház képviselő-testülete elemi és felsőbb leányiskolája védnökéül Báró Kemény Kálmánné szül. báró Bánffy Polixénát kérte fel, mit is ő az egyház kiváló öröme mére készséggel és örömmel el is fogadott.

— Nyilvános köszönet és számadás. A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet folyó év december hó 10-én a házi szegények részére fillérestélyt rendezett, melyen befolyt összesen 119 frt 20 kr. Ehhez felülfizetéssel szívesek voltak járulni a következők: Mált. özv. Cseray Jánosné 5 frt, báró Szentkereszty Stephanie 2 frt, Török Bálintné, Keller Gézané, Bartók Károly, Kovács János galk, Gyulai Elek, Benkő Lajos, Barthalis János tan., dr. Sinkovics Aurél, Sz. Csizsár Imre, Kréselbach Károly (Bács) 1—1 frt. Hegyesi Adolf biztos, Rápoli Gábor 80—80 krt, özv. Nagy Mózesné, S. M., Török Bálint, Hoffmann Rónai (Bács), Megyaszi Máté 70—70 krt. Kiss Jenő 60 krt. Márton Mari, Szabó Mózesné 60—60 krt. Fülöp Mariska, Maksai Józsefné, Szabó Dénes, Holleier Lajos, Erdélyi Károly, Zayzon Lázárné, Szöcs Jánosné, Kovács Károly, Papp Adolfné, Nagy Dénes, Beczás N., ifj. Jakab István, Jódos Imre, Balogh Gyula, Nagy Ferencz szgy. 40—40 krt. Barthos Mór, Dombi Gábor, Nagy Józsefné, ifj. Kovács Daniel, Aczél Béla, Zayzon Lázár, Imreh László, Benkő Gyula számtiszt, Spitzer David 30—30 krt. Kőnczei Elek, Mike Benczi, Dimény Géza, Nagy Lajosné, Papp Andrásné, Csizsár Dénesné, Bodó Mátyásné, Fekete Gyuláné, Szöcs Mózesné mézárós, ifj. Jánosó Mózes szgy. fia, özv. Bándi Imréné, Benkő István, Csizsár Pál, Albu (Zágon). N. N., Szabó Samu, Kovács Bálint, Baka Mihály, Balogh János, Szenkovics, Kiss Mózes hadnagy, Gyárfás Károly, Zómei József, ifj. Dávid Antal, Mérei Tivadar főhadnagy, Kozma Lajos hadnagy 20—20 krt. Kőnczei Viktor, Fogarasi Róza, Szabó Gyuláné, Szöcs Józsefné, Varga Vilmos, Jancsó István törv. i., Péreui Ferencz, Szóvérfi Viktor, Gáli pénzügyőr, Farkas Miklós, László Géza, Száva Davidné, Farkas pénzügyőr, Bogdán Ferencz, Hamar Zoltán, ifj. Nagy József, Zsigmond Gergely, ifj. Szöcs Bálint, Török Samu, Török József, Snelka k. a., Barthos Károly, N. N. 10—10 krt. A midőn a kegyes felülfizetőknek köszönetet mondunk, egy szersimud az ügybuzgó rendezők és szíves közreműködők is fogadják hálás elismerésünket. Kiss Károlyné, nőegyl. pénzt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Hirdetések.

Sz. 3650/1892. k. i.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsu városnál rendszeresített állatorvosi államásra pályázatot nyitok, ez állomással 400 frt évi fizetés, községi képviselőtestületi határozat szerint vágatásra szánt marhák szemléléséért 10 kr, beteg marhák látogatásáért 25 kr, a város területén eszközözendő bonczolásért 1 frt és erdei legelőn betegülési esetek alkalomával esetleges bonczolásért természetbeni fuvar és 2 frt bonczolási összegek vannak megállapítva.

Felhívom tehát azon állatorvos urakat, kik ez állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. ben körülírt okmányokkal felszerelt folyamodványukat Háromszékvármegyei tks alispánjához, mint a tisztújítószék elnökéhez 1892. évi december hó 30-ig annyal inkább nyújtsák be, mivel a később érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Kézdi-Vásárhelyt, 1892. december 7-én.

2—3

Bartók Károly,

polgármester.

